

uenige angaaende flere vigtige Punkter. Jeg tør imidlertid sige, at det vil være sjældent, at noget Udvalg her i Salen har været saa enigt, som det Udvalg var, navnlig hvor der har foreligget saa vigtige Spørgsmaal. Vi vare 11 Medlemmer, valgte af de forskjellige Grupper, med Undtagelse af en enkelt, og angaaende de 5 Hovedpunkter, som bleve fremsatte, var der kun Uenighed om to Punkter, og endda var det kun et enkelt Medlem, der var uenig med de øvrige om ethvert af disse to Punkter. Om det ene Punkt var der ganske vist to andre Medlemmer, som i formel Henseende ikke kunde slutte sig til os Andre, idet de meente, at det endnu ikke burde gjøres til Gjenstand for Beslutning her i Thinget, men i Hovedsagen vare de enige med os. Jeg troer saaledes, at man vil indrømme, at det er sjældent, at noget Udvalg er enigt i samme Grad, som det her var Tilfældet, og da Udvalget var udgaaet fra de forskjellige Grupper, troer jeg ogsaa, at det turde have nogen større Betydning. Ganske vist kunde den høitærede Minister ikke være bunden ved de stillede Forslag til Beslutninger, det vilde han ikke engang have været, om de vare blevne vedtagne her i Thinget, men jeg troer heller ikke, at den høitærede Minister kan undre sig over, at vi, som efter alvorlig Overveielse havde besluttet os til at forelægge disse Forslag for Thinget, ikke kunne fravige dem, uden at vi faae nye, meget gyldige Grunde frem, som vi ikke hidtil have kunnet drage med ind under vor Overveielse. Nu tvivler jeg ikke om, at den høitærede Minister har fundet, at de Grunde, som han har havt til sit Forslag, og som han tildeels har fremlagt for os, have været fuldt overbevisende, men de have idetmindste ikke været det for mig og, jeg troer, ikke for mange af Udvalgets Medlemmer. Den høitærede Minister henviste dernæst til den Commission, som har været nedsat i Norge, og det Arbeide, som var udgaaet fra den. Ja, hvis den ærede Ministers Forslag havde havt en større Eghed med dette Arbeide, som nu ligger for i to forskjellige af Stortinget vedtagne Love, vilde det have været mig meget kjær, og jeg skulde da maaskee have stemt for Forslaget, men det forekommer mig rigtignok,

at Ulighederne ere langt større end Eghederne. See vi paa Forslagene, er det saaledes strax paafaldende, at, medens det norske har 67 Paragrapher, er det, som her foreligger, kun 10 Paragrapher. Det vidner om, at det norske Forslag maa være langt mere omfattende end dette; en stor Deel Spørgsmaal, som her enten slet ikke ere omtalte eller ere forbeholdte Regjeringen, har i Norge fundet deres Afgjørelse gennem Stortingets Beslutning. Jeg skal saaledes f. Ex. nævne § 4, hvor der staaer omtalt, hvilke Underviisningsfag der skal være i Skolerne. Det er ganske vist vigtigt at vide dette, men der er sagt overordentlig lidt dermed, naar vi ikke tillige faae at vide, i hvilket Omfang disse Underviisningsfag skulle drives. I § 5 er der antydet en Deling af Skolerne allerede paa et tidligere Trin, idet Græsk kan falde bort for nogle Elever imod et tilsvarende Antal Lærere i de mathematisk-naturvidenskabelige Fag; men den nærmere Udførelse deraf er overladt til Ministeriet, medens det i Norge ligeledes er afgjort ved Lov. Endnu skal jeg nævne § 6, fordi det her gjælder et Hovedpunkt, nemlig Ordningen af den hele Afgangsexamen, der som bekjendt skal træde istedetfor den nuværende Examen artium. Her er Omfanget af de enkelte Fag, Maaden og Controllen bestemt at skulle fastsættes ved kongelig Anordning; i Norge derimod er der ikke blot Bestemmelser derom i en Lov, men der er en heel særlig Lov om Examen artium, og det, som saaledes her skulde afgjøres ved kongelig Anordning, er Ting, som forekomme mig at have en meget væsentlig Betydning. Jeg paaafkønner virkelig meget, at den høitærede Minister har forelagt dette Forslag for os og derved har givet Leilighed til, at der kan komme en Forhandling tilstede om denne Sag, efterat det lærde Skolevæsen, tildeels ved Rigsdagens egen Skyld, hidtil har været unddraget vor Virksomhed; men jeg havde ønsket, at vi hellere havde faaet et Forslag om Examen artium end det, som her foreligger, thi naar en af to Ting skal være, troer jeg, at det er rigtigere, at det, som i en vis Henseende er Maalet, bliver fastsat ved Lov, end de Bete, ad hvilke Maalet skal